

POUR UN VIATIQUE CITOYEN POUR TOUS

Par Jean Philippe Cornélis*

REPENSER LE PROGRESSISME AU 21^{ÈME} SIECLE :

Malgré les déboires du progressisme : changement climatique, élection d'un président populiste « Post Truth » à la tête de la plus grande puissance mondiale, menace de guerres de « religions ou de civilisations », retour d'un individualisme méthodologique féroce du « chacun pour soi » et de la lutte de tous contre tous, nous, progressistes européens, avons encore le courage et la persévérance- aveugle ou obstinée ?- de nous définir, dans la lignée de Condorcet, comme des « progressistes », croyant aux possibles « progrès de l'esprit humain » pour vivre dignement ensemble.

Malgré la débâcle électorale de la gauche lors de la campagne présidentielle française, ce problème concerne dès lors tous les progressistes européens, car sa dynamique peut créer un effet d'accélération de la transformation et de la mutation positive de la gauche européenne, aujourd'hui, hélas, dans un état de délabrement pathétique.

POUR UNE COMBINAISON DYNAMIQUE ET CREATIVE DES NOUVELLES IDEES PROGRESSISTES :

Dans plusieurs pays, mais surtout dans le cadre de la campagne présidentielle française, circulaient plusieurs idées novatrices potentiellement progressistes, mais hélas accaparées séparément (et narcissiquement ?) par les différents candidats de la gauche :

Mélenchon : Relance et croissance, ciblée sur la transition écologique, et son thème de la France, insoumise à l'austérité merkelienne.

Montebourg : Démondialisation de l'aspect sauvage de l'économie et relance de la production et de la consommation locale.

Hamon : Allocation universelle et réduction du temps de travail, combinant une dynamique du social et de l'écologique.

Vincent Peillon : Relance par 1.000 milliards d'investissements productifs.

Yannick Jadot : Accélérer la transition énergétique.

Emmanuel Valls : Tenir compte du réalisme des propositions, pour ne pas se retrouver dans un catastrophique « Tournant de la rigueur » et un refoulement dans l'opposition pour 20 ans.

HELAS, HAMON ET MELENCHON NE SONT PAS PARVENUS A S'ENTENDRE SUR UNE ALLIANCE AFIN D'ETRE AU DEUXIEME TOUR,

ORCHESTRANT LA SUICIDAIRE ET NARCISSIQUE MACHINE A PERDRE !

Quand au candidat Macron, qui est devenu Président, beaucoup se posent la question de savoir s'il est vraiment un homme de gauche, soucieux du sort des plus faibles (marqueur par excellence de la gauche), ou s'il n'est pas simplement d'une droite réactionnaire cachant son jeu pour revenir à tout prix au pouvoir, et forcer ainsi ses politiques destructrices de nos services publics et de nos systèmes de sécurité sociale santé, pension et chômage.

Pour le Président E.Macron cela signifierait qu'il ait compris, qu'en France,
POUR ETRE UN GRAND PRESIDENT, IL FAUT SOIGNER ET SA GAUCHE ET SA DROITE, selon les aspirations de ces deux cohortes humaines, ce que Charles De Gaulle avait si bien compris.

La vraie question est peut-être de savoir si le Président est resté fidèle à ses deux maîtres à penser, Paul Ricoeur: "Il faut maintenir la tension entre la tradition et l'utopie!", et : "Le capitalisme ne doit pas marchandiser tous les biens humain!", et Michel Rocard, qui prônait

une juste répartition en trois tiers des dividendes de la productivité entre les investisseurs, le management et les travailleurs. Les travailleurs étant de plus en plus remplacés par de la robotique et de l'informatique, la donne devra être complètement revue en fonction de ces éléments.

Il importe dès lors d'essayer de mettre TOUTES ces idées, en gestation, dans une dynamique interactive positive, afin de réussir et garantir leur atterrissage dans le réel concret de la dynamique économique contemporaine, y compris européenne et mondiale.

Les règles de la créativité prévoient, e.a., qu'il faut toujours essayer de faire des bissociations ou trissociations originales de nouveaux concepts et parvenir à « sortir du cadre de référence » (think out of the box) pour relier des dynamiques.

Essayons d'appliquer ces règles à ces propositions électorales, en combinant l'allocation universelle inconditionnelle (Philippe Van Parijs, Jean Marc Ferry, Philippe Defeyt, Paul Marie Boulanger, Hamon), réduction du temps de travail et réévaluation de la notion de richesse/PIB (Meda), démondialisation et relance de l'économie locale (Montebourg), utilisation de monnaies locales à fonctions jugulées (Bernard Lietaer), ouverture aux temps d'émancipation choisis (Meda-Gorz), suppression des burns-out (Hamon), responsabilisation de rester actif dans la société (chaque droit implique toujours un devoir : Mateo Alaluf, Durkheim et Freud).

DYNAMIQUE CREATIVE POUR CES NOUVELLES IDEES PROGRESSISTES :

LES PRIORITES DANS CETTE DEMARCHE :

-Maintenir l'Etat de Droit Européen, Protecteur et Régulateur des passions humaines comme intercesseur fondamental, en évitant ainsi le vide agonistique de l'affrontement Hobbessien de la lutte néo-libérale de tous contre tous. Aujourd'hui, les politiques néo-libérales, en vidant l'Etat protecteur de sa capacité et monnaie redistributrice et protectrice, nous poussent plutôt vers le modèle américain de l'Etat maigre, qui n'a plus que la Police et l'Armée comme fonctions régaliennes, tout le reste étant « privatisé » au profit des lobbies du profit ploutocratique, avec l'assentiment ou la faiblesse de politiciens que nous élisons un peu trop aveuglément.

-Remettre le bonheur, l'émancipation humaine et la restauration de nos biotopes comme les priorités absolues du progrès humain, qui doivent toujours l'emporter sur les mesquins calculs d'économistes à l'obsession chrématistiques court-termiste, en tenant compte de l'adage prophétique de François Mitterand :

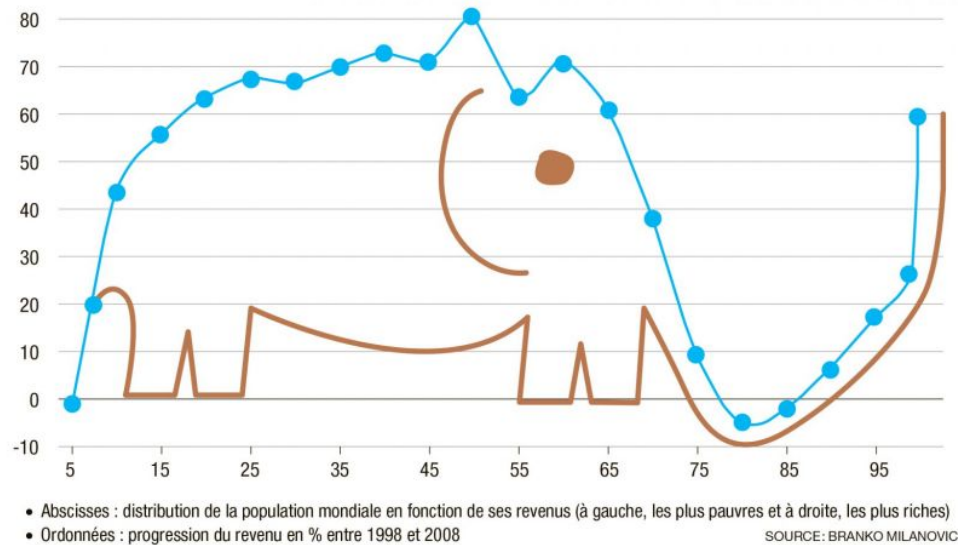
« Après moi il n'y aura plus que des comptables ! ».

Selon le Professeur au Collège de France, Alain Supiot, dans l'économisme moderne, l'humain est "réifié, réduit et humilié à n'être qu'un chiffre abstrait, dans un gouvernement obsédé par les nombres".

-Sauver la Construction européenne et l'Euro d'un désastre annoncé, provoqué e.a. par les politiques austéritaires neo-libérales de la Commission, mais déchaînant la fureur populaire et l'euroscpticisme, avec comme conséquences des tas de demandes d'exits.

Voir à ce propos le très célèbre et excellent graphique de la trompe d'éléphant de Branco Milanovitch:

La mondialisation n'a pas profité aux classes moyennes occidentales



-Le rôle de l'argent est trop vital que pour n'être confié qu'aux seuls capitalistes :

Si Aristote nous enseignait déjà que l'argent (une des trois passions spinoziennes, avec le pouvoir et le sexe) peut remplir deux fonctions essentielles, une fonction économique (oikos-nomos) de la gestion des échanges symboliques vitaux dans la Cité, il remplit aussi une deuxième fonction, bien plus redoutable, qui est celle de l'accumulation de la richesse pour la richesse, qu'il décrivait comme la chrématistique.

Aujourd'hui, la concentration PLOUTOCRATIQUE ET OBSESSIONNELLE des richesses autour des propriétaires des robots (les 1%), nous fait entrevoir une société de plus en plus inégalitaires et laissant à l'abandon toute une catégorie de travailleurs « dont elle ne sait pas ou plus tirer du profit », car le capitalisme, ayant évacué l'éthique, n'a pas ou plus de projet culturel et émancipateur pour l'homme.

Hélas, c'est pourtant cette obsession chrématistique qui l'a emporté en Europe, en autres avec les politiques austéritaires féroces, imposées e.a. par l'Europe et l'Allemagne, dans le traitement des dettes grecques et de beaucoup d'autres pays européens.

Cette sorte d'idéologie du Veau d'Or nous fait massacrer des millions d'humains au nom d'une seule valeur nominale de l'Argent-Roi, poussant tous les pays dans un cycle infernal de remboursement de dettes injustes, car provoquées par la spéculation, car selon les travaux de W. Streeck, il y a deux façons de subordonner et soumettre les peuples: L'épée et la dette!

En Belgique, par exemple, après les grands scandales financiers causés par les malversations bancaires lors des Subprimes, ce ne sont pas les banquiers qui ont été sanctionnés, comme en Islande, ou on les a même emprisonnés, mais ici on s'est empressé de mettre ces dettes sur le dos de l'Etat belge et de ses citoyens innocents, les enfermant encore un peu plus dans le cycle infernal des dettes injustes décrites par Wolfgang Streeck.

Au lieu de voir l'argent comme un fluide régulateur et nourricier des humains : Oikos Nomos (Encycliques papales, thèses de Keynes, Stiglitz, Krugman, Bernard Maris, Paul De Grauwe), avec de larges purges des dettes, comme le conseillait déjà Solon !, cet argent est devenu une idole en soi, justifiant toutes les offrandes massacrant dont l'humain a malheureusement le génie.

Que pouvons-nous faire face à cette idéologie de l'argent-roi et de sa ploutocratie ?

Si Jaurès nous rappelais qu'il faut aller à l'idéal en maîtrisant le réel,

René Char nous donne cette phrase prophétique et énigmatique :

« La réalité ne peut être franchie, que soulevée ! », ce qui veut dire, qu'après notre travail d'imaginaire fondateur et transformateur révolutionnaire du réel, nous devons créer les conditions d'un atterrissage dans le réel de cet Institution Imaginaire de la Société (C.Castoriadis), condition indispensable pour assurer sa réussite dans nos institutions démocratiques et sociales nationales et européennes, et donc de prévoir une forme **d'économie institutionnelle** qui restaure ces principes humanistes fondamentaux de la priorité de la dignité humaine et de la préservation de nos biotopes contre la chrématistique. Cette économie, où le marché serait (re)devenu le serviteur de la société et de ses humains, et non pas son maître ravageur, n'est en fait que la démarche dont rêvait Polanyi en parlant de ré-encaster l'économie.

Parviendrons-nous à juguler le démon lâché de la ploutocratie, et restaurer la démocratie participative apaisée et régulatrice des richesses ?

Concrètement, nous proposons les mesures suivantes qui devraient faire l'objet de simulation et de modélisation avec des collègues économistes spécialistes, aussi pour échapper à l'esprit un peu tordu des humains à vouloir toujours contourner ou couler les institutions qui les gouvernent (paradis fiscaux, petites combines, etc.), selon les conseils de Bernard Lietaer de vérifier la « résilience » du système monétaire mis en place.

L'économiste belge Philippe Defeyt, ancien responsable de l'IRES, nous a déjà assuré que la piste que nous proposons était : « Une des seules possibles et crédibles ! ».

Nous proposons d'analyser ensemble la faisabilité démocratique des propositions suivantes :

-DE CREER UN SYSTEME D'ALLOCATION D'UN:

VIATIQUE, UNIVERSEL, PAS INCONDITIONNEL, MAIS CONDITIONNE AU DEVOIR DE CONTRIBUER AU BIEN COMMUN.

UN VIATIQUE EST, SELON LE DICTIONNAIRE, « UNE PROVISION D'ARGENT OU DE NOURRITURE QU'ON DONNE A QUELQU'UN POUR UN VOYAGE » (DANS LE VIE) ET « UNE GARANTIE, UNE ASSURANCE ET UN GAGE » (DE POUVOIR MENER UNE VIE DIGNE ET ENTIERE, A L'ABRI DU BESOIN DES BIENS ESSENTIELS).

CETTE VISION TENTE DE SORTIR DE LA TENTATION TROP "TRINITAIRE": ALLOCATION, UNIVERSELLE, INCONDITIONNELLE, QUI L'A RENDUE SI DIFFICILEMENT PAYABLE ET ACCEPTABLE SOCIALEMENT.

- IL IMPLIQUERAIT UNE REDUCTION DU TEMPS DE TRAVAIL A 20 H, avec large ouverture à l'économie locale, solidaire et culturelle.

- PAR LA JUXTAPOSITION DE LA MONNAIE EUROPEENNE EURO, ASSURANT L'EQUILIBRE DE LA BALANCE DES PAYEMENTS INTERNATIONAUX ET DE MONNAIES NATIONALES, STIMULANT LA CREATION ET L'ECHANGE DE RICHESSES LOCALES, IL ASSURERAIT UNE ACCELERATION DES ECHANGES ET DE LA CREATION DE RICHESSES ECONOMIQUES GLOBALES.

- IL PROPOSE DE NE PAS TAXER LES ROBOTS, MAIS, COMME SISMONDI LE PROPOSAIT, DE PREVOIR UN SALAIRE A VIE POUR LE TRAVAILLEUR DEFINITIVEMENT REMPLACÉ PAR LA ROBOTIQUE ET L'INFORMATIQUE, EN TENANT COMPTE BIEN SUR DES NOUVELLES CREATIONS D'EMPLOI, INDUITE PAR LA DESTRUCTION CREATRICE SCHUMPETERIENNE, SELON LE TITRE DU LIVRE DE PHILIPPE ASKENAZY : TOUS RENTIERS, NOUS TOUCHERIONS AINSI **TOUS** LES JUSTES DIVIDENDES DE L'INVENTION DE LA PRODUCTIVITE ROBOTIQUE.

- D'ÉCHAPPER AINSI A LA COURSE FOLLE AU COMPETITIVISME VERS LE BAS-
THE RACE TO THE BOTTOM- DE TOUS LES SYSTEMES ECONOMIQUES
MONDIAUX.

- D'ÉCHAPPER AU BURNS-OUT DEVASTATEUR ET S'OUVRIRE A UNE VRAIE VIE **DES NOUVEAUX TEMPS SOCIAUX ET CULTURELS CHOISIS**, SELON LE SLOGAN MITTERANDIEN OUBLIE OU BAFOUE :
« LA QUALITE DE LA VIE ! »,
DONNANT AINSI UN NOUVEL ESPOIR DE VIE BONNE AUX CITOYENS ET CITOYENNES SYSTEMATIQUEMENT MASSACRES PAR LE SYSTEME ACTUEL.

- DE DONNER AUX TRAVAILLEURS UNE MARGE DE NEGOCIATION.

- **D'ASSURER UN EQUILIBRE ENTRE LES DROITS (VIATIQUE) ET LES DEVOIRS (CONTRIBUER AU BIEN COMMUN) DU CITOYEN**, selon des règles de l'équilibre des contraires, déjà décrites par Héraclite et ensuite par J.J. Rousseau et Durkheim, où un droit implique toujours un devoir, où Rousseau parle même de "mes précieux **devoirs** de citoyens", et où, selon S.Freud et son principe de plaisir et son principe de réalité, il faut inciter le citoyen à sortir de son solipsisme narcissique débilitant :

"La société me doit tout, mais moi je ne lui dois rien !".

Je suis prêt à exposer trois cas dramatiques de personnes s'étant, par des combines, octroyés cette allocation universelle et inconditionnelle, mais qui n'a pas favorisé leur destin d'humains épanouis.

- D'ÉCHAPPER A LA DICTATURE MONETARISTE MORTIFERE DE LA BCE, SURTOUT IMPOSEE PAR MADAME MERKEL ET LA TROIKA MORTIFERE DE MME LAGARDE, ET MRS JUNCKER ET DIJSSELBLOEM.

- DE REDONNER DU SANG AU SYSTEME MONETAIRE, POUR QU'IL IRRIGUE LES HUMAINS, AU LIEU DE LES ASPHYXIER DANS DES PSEUDOS REGLES ECONOMIQUES, BASEES FALLACIEUSEMENT SUR LA CHREMATISTIQUE ET L'ACCUMULATION DE DETTES INJUSTES.

En résumé, on peut affirmer que le VIATIQUE n'est absolument pas un principe contraire à l'ALLOCATION UNIVERSELLE, mais en est plutôt son précurseur plus facilement réalisable, ET en principe ET budgétairement, mais supprimant le fallacieux principe d'inconditionnalité.

En réussissant cette mutation pacifique et positive de civilisation, la France et ensuite la Gauche européenne montrerait au Monde, qu'à l'encontre de sa « mélancolie de l'idéal », elle

est au contraire à nouveau fièrement à la tête des combats pour les « progrès humains pour vivre dignement ensemble ».

Nous demandons à Dominique Meda, qui fut l'invitée de notre Forum civique en 2000, pour son livre prophétique : "Qu'est-ce que la Richesse ?", de nous aider à transmettre ces idées et idéaux à qui de droit en France.

Merci à tous de faire connaître, mettre en débat et/ou promouvoir cette variante plus réaliste, responsable et adoptable.

* Jean Philippe Cornélis

Est Docteur en Anthropologie des Sciences et des Techniques de l'Université de Paris-1-Panthéon-Sorbonne (2003), avec une thèse : Créativité, Imaginaire et Heuristique, définissant les balises du réel et de l'imaginaire dans l'Institution Imaginaire de la Société (Castoriadis) et dans les quatre domaines épistémologiques et axiologiques de l'objectivité, de la subjectivité, de l'intersubjectivité et de la transcendance.

Il a enseigné la créativité à l'Université de Louvain La Neuve, aux Etats-Unis et à Budapest et a participé aux travaux de la Creative Education Foundation et du Problem Solving Institute, à Buffalo, USA.

Sous l'égide du Conseil du Forum civique, il est actuellement coordinateur de ce Forum civique Créatopia en Anthropologie, à Louvain La Neuve, en Belgique, consacré, ces années, à la question :

La Régulation humanisante, ou la quête contre l'hubris de la démesure, et pour l'année académique 2017-2018:

QUEL PROGRESSISME POUR LE 21^{ÈME} SIECLE?

ESQUISSE D'UN TABLEAU DES PROGRES ET REGRES DE L'ESPRIT HUMAIN, DE CONDORCET A AUJOURD'HUI.

Pour tout contact :

TEL : 00 32 10 86 05 62

GSM : 0487/ 47 57 53

MAIL : jeanphilippecornelis@gmail.com

SITE WEB (en réfection) : www.creatopia.eu

EEN VOORWAARDELIJK BASISLEEFLOON VOOR IEDEREEN

Door Jean Philippe Cornelis*

HET PROGRESSISME EN HET POSSIBILISME HERBEDENKEN IN DE 21ste EEUW:

Ondanks de diepe teleurstellingen op gebied van het menselijk progressisme, met o.m. het klimaatprobleem, de verkiezing van een klimatosceptische president aan het hoofd van de grootste wereldmacht, gevaren van nieuwe godsdienst of beschavings-oorlogen, terugkeer van een extreem individualisme van "ieder voor zich en de rest kan stikken", wij, Europese progressisten hebben nog de moed en de verbeterde standvastigheid om, in de lijn van het gedachtengoed van Condorcet, nog te geloven in de mogelijkheid van de mens om "voortgang" te boeken en in het begrijpen en waardig organiseren van onze samenleving.

Ondanks het feit dat het links-humanistisch denken in een volledig dieptepunt zit, moeten wij toch nog geloven dat we uit dat moordend dal gaan kunnen geraken, en weer werk maken van voortgang in de kwaliteit van onze samenleving, door emancipatie of ontvoogding, en door de stappen te zetten naar een postindustriële en kulturele ontwikkelingsmaatschappij.

VOOR EEN KREATIEVE DYNAMIEK VAN NIEUWE PROGRESSISTISCHE IDEEN:

In verschillende landen, en o.m. in de Franse verkiezingscampagne kwamen verschillende nieuwe progressistische ideeën op, maar die te veel door enkele actoren opgeest werden.

Mélenchon: Economische groei bevorderen door de ecologische transitie te versnellen en tegen de te monetaristische politiek van Mw Merkel.

Montebourg: Deglobalisering van de wereldeconomie, door het bevorderen van lokale productie en consumptie.

Hamon: Basisinkomen en hervedeling van de werktijd, door ecologische en sociale dynamieken samen te voegen.

Vincent Peillon en Pierre Laroutou: Economische groei bevorderen door 1.000 miljard te investeren in de ecologische transitie.

Yannick Jadot: De ecologische transitie fel versnellen

Emmanuel Valls: Goed rekening houden met het realisme van de voorstellen, om niet een catastrophale "tournant de la rigueur" te kennen, gelijk 20 jaar geleden.

MEN WEET ONDERTUSSEN HELAAS HOE HET ALLEMAAL AFGELOPEN IS,
VERMITS DIE TWEE KANDIDATEN, HAMON EN MELENCHON, MEKAAR KAPOT
GEKONKUREERD HEBBEN, IEDER VOOR ZIJN EIGEN EGOTJE.

Wat betreft Macron, die nu President geworden is, stellen velen zich NIET MEER de vraag of ZIJN POLITIEK, zoals hij beweerd, EN VAN LINKS EN VAN RECHTS IS.

Zijn huidige politiek, met de totale ontvricting van HET ARBEIDSRECHT, om zogezegd "kompetitief" te blijven, lijkt meer op gekende fopperij van de "Trickle Down Economie", die nooit gewerkt heeft, En in Amerika, En bij ons, maar die integendeel veel tijd gegeven heeft aan de machtigen om nog meer en langer van het systeem te profiteren, en door onze

openbare diensten, onder het vals voorwendsel van "modernizeren" in feite kapot te branden, omdat er zagezegd geen geld meer zou zijn voor die "luxe!".

Helaas schijnt President Macron niet begrepen te hebben dat,

OM EEN GROTE PRESIDENT TE ZIJN,

MEN EN AAN LINKS, EN AAN RECHTS TOEGEVINGEN MOET DOEN,

EN IS HIJ NU OPGESCHEPT MET DE HEEL GEVAARLIJKE OPSTAND VAN DE GELE HESJES, DIE DOOR GEWELDADIGE ANARCHISTEN UIT DE HAND ZOU KUNNEN LOPEN.

De echte vraag is echter of hij zijn twee grote leermeesters, Paul Ricoeur en Michel Rocard, wel goed begrepen heeft, of niet heeft willen begrijpen?, die beweerden:

"Een beschaving moet altijd een spanning houden tussen traditie en vooruitgang", en:

"Het kapitalisme mag de mensheid niet "vermarkten", en Michel Rocard, die voorstaander

was van een eerlijke verdeling van de dividenden van de produktiviteit tussen kapitaal, management en arbeiders. Vermits arbeiders meer en meer vervangen worden door robots, hetgeen op zichzelf geen slechte zaak is voor vermoeiende arbeid, moeten volledig nieuwe economische concepten van herverdeling uitgevonden en gepromoot worden, zoals Sismondi het al een eeuw geleden begrepen had.

We moeten dus al onze menselijke ontvoogdingsideën samenbrengen in een creatieve dynamiek, die natuurlijk aan het WERKELIJKHEIDSPRINCIPE MOET BEANTWOORDEN, EN OP LOKAAL EN OP INTERNATIONAAL VLAK!

De wetten van de creativiteit zeggen ons dat we altijd creatieve bissociaties of trissociaties moeten doen, of verbindingen aanleggen tussen verschillende concepten en voorstellen. en dat we buiten het kader van referentie of "think out of the box" moeten leren nadenken.

Laat ons proberen die verschillende voorstellen te combineren, zoals,

-HET ONVOORWAARDELIJK BASISINKOMEN van Philippe Van Parijs, Jean Marc Ferry, Philippe Defeyt, Paul Marie Boulanger, Hamon

-WERKTIJDVERMINDERING EN HERVERDELING EN HERBEDENKEN VAN HET BRUTO NATIONAAL PRODUKT, van Dominique Meda

-DEGLOBALISERING EN BEVORDEREN VAN DE LOKALE PRODUKTIE EN CONSUMPTIE, van Montebourg

-GEBRUIK VAN LOKALE MUNTEN, OM TE ONTSNAPPEN AAN DE TYRANNIE VAN DE ECB, met wijlen Bernard Lietaer

-ZACHTERE EN MENSVRIENDELIJKERE WERKTIJDEN, met Benoît Hamon

-PLICHT OM AKTIEF TE BLIJVEN IN DE MAATSCHAPPIJ, OMDAT ELK RECHT OOK EEN PLICHT OMVAT, met Mateo Alaluf, Durheim en Freud.

EEN KREATIEVE DYNAMIEK VOOR DIE NIEUWE IDEEN EN PRIORITEITEN:

- WIN MOETEN DE LEEFBAARHEID EN WEERBAARHEID VAN ONZE RECHTSSTAAT, ZORGSTAAT EN BESCHERMINGSSTAAT VRIJWAREN TEGEN DE MOORDENDE AANVALLEN VAN HET NEO-LIBERALISME:

Vandaag de dag is het de bedoeling van de neo-liberale politici OM onze rechtsstaat volledig financieel leeg te zuigen, onder voorwendsel dat het niet meer betaalbaar is, maar de fiskale paradijzen wel.

Bepaalde belgische neo-liberale politici hebben zelfs voorgesteld om ,

"HET OVERHEIDSBESLAG", duister en dus doelbewust onbegrijpelijk woord voor jan en alleman, of het deel van het bruto nationaal produkt dat gewijd is aan de openbare diensten,

zoals pensioenen, werkloosheid, ziekenzorg, te verminderen VAN 52-53 NAAR 35 %, hetgeen ons in de vaarwateren van het amerikaans model zou brengen, waar alleen nog veel geld besteed wordt aan ordehandhaving en leger, en voor de rest: TREKT U PLAN! Het zijn nochtans die moordende politici van onze welvaartstaat die we aan het bewind helpen en verkiezen!

WE MOETEN DRINGEND EEN ECHT RECHT OP EEN VOLWAARDIG EN GELUKKIG LEVEN PROMOTEN, MET MENSELIJKE ONTVOOGDING NAAR KULTUUR EN VRIJWARING VAN ONZE BIOTOPEN.

OIKO-NOMIE IS TENSLOTTE MAAR HOE WE ONS GELD VERDIENEN EN BESTEDEN !

Op het einde van zijn leeftijd had François Mitterand smalend gezegd:

"Na mij zal er nog alleen maar een "boekhouderkesmentaliteit" zijn.

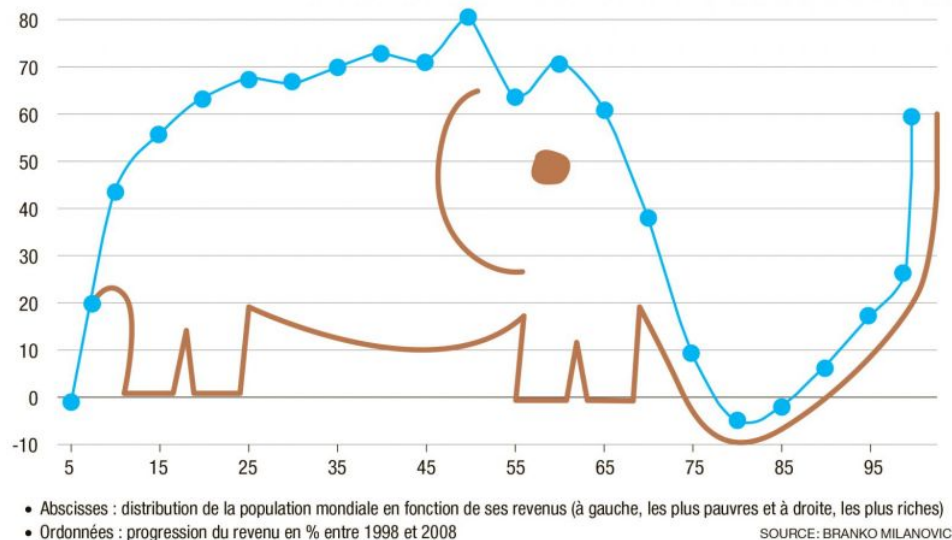
Volgens de grote denker aan de Collège de France, Professor Alain Supiot, heeft de moderne economie, met zijn enggeestige concepten, de mens herleid tot een abstrakt en dood cijferke, en gaan wij de mensen niet als mensen beschouwen, maar als cijfers doodreduceren.

DE EUROPEESE KONSTRUKTIE REDDEN VAN DE TOTALE ONDERGANG,

Door een slechte en onevenwichtige opbouw van ons dierbaar Europa (neo-liberale vermarkting van alles, geen fiscaal, sociaal of ekologisch Europa) verkeert de Europese konstruktie nu in uiterst gevaar van totale ondergang, omdat de modale mens zich niet meer herkent in dat onmenselijk gedrog, en zo merken wij steeds meer europessimisme, euroscepticisme, en zelf vele aanvragen voor EXITS.

Hierbij kunnen we natuurlijk de bekende graphiek van Branco Milanovitch vermelden, die aantoont dat de globalisering zeker niet voordelig was voor de modale europese burger:

La mondialisation n'a pas profité aux classes moyennes occidentales



DE ROL VAN HET GELD IS TE BELANGRIJK OM ALLEEN MAAR AAN KAPITALISTEN TOEVERTROUWD TE WORDEN:

Aristoteles leerde ons dat geld (één van de drie menselijke passies, beschreven door Spinoza: geld, macht en seks) in feite twee of drie essentiële regulerende funkties heeft:

- Waardemeter
- Symbolisch uitwisselingsmodus
- Aanmaak van reserves.

Reeds in de tijden van Aristoteles wisten ze dus al dat die laatste modus van opstapelen van geldreserves grote passies zou veroorzaken, hetgeen hij CHREMATISTIEK noemde, of opstapelen van rijkdom voor rijkdom.

Vandaag de dag leven wij in een OBSESSIONEELE PLOUTOKRATIE, waar de eigenaars van de roboten, of die zo bevoordeligde 1%, ons naar een wereld sturen waar "de mens als nutteloos en enkel als kost zal beschouwd worden" en niet
ALS MENS EN DOEL OP ZICHZELF.

Het huidig kapitalisme heeft al lang zijn protestantse ethos verloren, om het in weberiaanse woorden te zeggen, en heeft vandaag géén ontvoogdingsproject meer voor de mens, maar alleen als doel het opstapelen van geld, volgens het motto: YOU ARE WHAT YOU OWN! Helaas heeft die obsessionele drang voor het verheerlijken en opstapelen van geld als lang de bovenhand genomen ten opzichte van bekommernis voor de mens, met venijnige en soms moordende besparingsplannen, zoals in Griekenland, opgedrongen door Duitsland voor het behandelen van haar schuld... die niet echt haar schuld was maar die van Goldman Sachs. We zitten in een soort Goudenalf-aanbiddings-ekonomie van geld om het geld, waar miljoenen mensen tot de verdoemenis verwezen worden, in naam van de nominale waarde van het geld, daar waar, door de eeuwen héén, onze voorgangers héél goed wisten hoe ze, na een tijd toch de schulden moesten kwijtschelden, omdat de rijken het volk te véél in het gedrang gebracht hadden.

De werken van Wolfgang Streeck tonen op een uitmuntende wijze aan hoe, doorheen de geschiedenis, de machtigen het volk onderworpen hebben door ZWAARD OF SCHULD!

In België werden, na de grote schandalen en wanpraktijken van de banken in de Subprimes, die banken niet failliet verklaard, of die bankiers opgesloten in het gevang, zoals in IJsland bvb, maar werden de schulden doorgeschoven naar de Staatsschuld, en dus naar het onschuldig volk, prachtig voorbeeld van de these van W. Streeck!

In plaats van het geld als een regulerend en voedend middel te gebruiken voor de normale wensen en behoeften van iederéén, volgens de humanistische thesissen van Keynes, Stiglitz, Bernard Maris, Paul de Grauwe en de pauselijke encyclieken, met grote kwijtscheldingen van schulden, zoals de grote griekse staatsman SOLON het AL WIST EN AANRAADDE, werd dat geld als nieuwe ongenaakbare idool vooropgesteld, die alle menselijke offers en miseries verantwoorde, toonvoorbeeld van de menselijke slechte genie.

Wat kunnen we doen tegenover die VERAFGODING VAN HET GELD OP ZICH EN ZIJN ONVERBIDDELIJKE PLOUTOKRATIE?

Jean Jaurès herinnerde ons ten tijde dat we NAAR HET IDEALE MOETEN GAAN DOOR GOED DE WERKELIJKHEID TE BEMEESTEREN.

Maar de franse poët René Char bedenkt ons met die enigmatische en prophetische zin: De werkelijkheid kan maar voorbijgehaald worden door die werkelijkheid op te lichten!, wat betekent dat, na ons inbeeldings-zoekwerk naar het veranderen van die werkelijkheid, wij ook de voorwaarden moeten scheppen om die te doen landen in onze socio-kulturele omgeving, door die werkelijkheid te INSTITUTIONALIZEREN, zoals de grote denken C.Castoriadis het ons voorstelt in zijn baanbrekend boek:

De inbeeldige institutionalisering van de maatschappij, waar wij, na veel denkwerk en samenspraak, AAN ONZE IDEALE SAMENLEVINGSWENS VORM EN KRACHT MOTEN GEVEN.

Dat dit gepaard gaat met en NIEUWE INSTITUTIONALIZERENDE VORM VAN EEN NIEUWE VORM "OIKO-NOMIE", of "manier van ons menselijk wereldhuis te beheren" spreekt van zichzelf.

Dat die nieuwe economie, waar de markt weer een onderdanige dienaar van het menselijk welzijn is, en niet een vernietigende afgod, spreekt ook van zichzelf, en waar de menselijke waardigheid en centraliteit en het behouden en vrijwaren van onze biotopen weer DE WERKELIJKE BEKOMMERNISSEN GEWORDEN ZIJN, economie waarvan de grote denker Polanyi reeds droomde, toen hij voorstelde, zoals de grote Keynes trouwens, om de economie weer op zijn nederig dienaarplaatsje in te bedden en in te "binden" (encastrer!), omdat het anders een blind en verwoestend monster kan worden, zoals het nu het geval is!

Zullen wij in staat zijn om dat monster van de ploutokratie weer op zijn plaats te verdringen, en een echte menslievende economie op te bouwen, die de rijkdommen eerlijk verdeeld?

Konkreet stellen wij de volgende maatregelen voor, die samen met humanistische economen kunnen gemodeliseerd en berekend worden, om zo te vermijden dat ze steeds weer kapotgebrand worden door het kwalijk menselijk vernuft en de neiging om toch altijd onze instituties te omzeilen met achterpoortjes en fiscale paradijsjes.

Dat nieuw monetair systeem moet ook goed getest worden op zijn weerbaarheid(resilience), zoals wijlen onze goede vriend Bernard Lietaer het aanraadde.

Economist Philippe Defeyt zei ons onlangs dat dit:

"WELLICHT EEN VAN DE ENIGE GELOOFWAARDIGE MOGELIJKHEDEN IS!"

Wij stellen voor om de volgende democratische voorstellen te testen op hun weerstand en veerkracht:

-EEN LEEFLOON AAN IEDEREEN TE VERZEKEREN, OP VOORWAARDE DAT HIJ OF ZIJ TOCH OOK BIJDRAAGT TOT HET ALGEMEEN WELZIJN, DOOR ONS ZIJN **LEVENS**PROJEKT DAAROVER MEE TE DELEN:

"WAT WIL JIJ VAN UW LEVEN DOEN, DOOR BIJ TE DRAGEN AAN HET ALGEMEEN WELZIJN?"

WAT ZIJN UW KONKRETE VOORSTELLEN DAAROMTRENT?"

VOLGENS HET WOORDENBOEK IS EEN LEEFLOON (VIATIQUE) EEN SOM GELD OF VOEDSEL DIE MEN AAN IEMAND GEEFT OM WAARDIG DOOR HET LEVEN TE KUNNEN GAAN, ZONDER OVERDREVEN ANGSTEN VOOR ONVERLEVING.

DAT VOORSTEL POOGT DUS TE ONTSNAPPEN AAN HET DILEMMA VAN DIE ZOGEZEGDE HEILIGE EN ONBESPREEKBARE DRIEVULDIGHEID: BASISINKOMEN, ONVOORWAARDELIJK EN VOOR IEDEREEN!, DIE TENSLOTTE HEEL VEEL WEERSTAND KENT VOOR BEKENDE REDENEN.

HET ZOU GEPAARD GAAN MET EEN WERKTIJVERKORTING TOT 20-30 U PERWEEK, met vele mogelijkheden op gebied van lokale economie, lokale munten en kulturele ontvoogding en ontplooiing.

-DOOR TERZELFDERTIJD GEBRUIK TE MAKEN VAN DE EURO EN DE LOKALE MUNTEN KAN DE INTERNATIONALE HANDELSBALANS BETER IN EVENWICHT GEHOUDEN WORDEN, DOOR INTERNE STIMULERING VAN DE LOKALE EKONOMIE EN WERKGELEGENHEID.

-DAT VOORSTEL GAAT OOK NIET METEEN DE ROBOTTEN ZELF TAKSEREN, MAAR, ZOALS SISMONDI HET REEDS VOORSTELDE, NIEUW GELD IN OMLOOP BRENGEN TELKENS EEN ROBOT DE PLAATS VAN EEN MENS INNEEMT, OM ZO DE LEVENSWEDDE VAN EEN WERKER TE VRIJWAREN VOOR ZIJN LEVEN LANG EN HEM EEN GELEGENHEID TE GEVEN MEER MENSWAARDIGE EN "ZOGEZEGD NIET RENDABELE AKTIEVITEITEN" TE ORGANIZEREN.

DIT VOORSTEL HOUDT DUS WEL REKENING MET HET SCHUMPETERIAANS PRINCIPE VAN DESTRUKTIEVE KREATIE, MAAR MAAKT HET MENSELIJK EN PROGRESSIST EN POSSIBILIST!

VOLGENS DE VORSER PHILIPPE ASKENAZY ZOUDEN WE ZO ALLEMAAL RENTENIERS KUNNEN WORDEN VAN ONS GEZAAMLJK MENSELIJK VERNUFT VEROORZAAKT DOOR ONZE UITVINDINGEN IN ROBOTIKA EN AI.

-OP DIE MANIER ZOUDEN WE OOK KUNNEN ONTSNAPPEN AAN DE MOORDENDE **RACE TO THE BOTTOM VAN DE WERELD-SALARISKOMPETIVITEIT**, VAN EEN PATRONAAT DIE ONS VOORTDUREND INFLUISTERD:

HET KAN NIET, MENS, WE HEBBEN U NIET MEER NODIG OF GIJ KOST TE VEEL!

-TE ONTSNAPPEN AAN DE BURN-OUTS EN STRESS DIE ONS LEVEN VERKNOIED, OM ONS OPEN TE STELLEN VOOR NIEUWE KULTUREEL GEKOZEN TIJDEN, VOLGENS DE SLOGAN VAN WIJLEN PRESIDENT MITTERAND:

"WIJ EISEN LEVENSKWALITEIT VOOR IEDEREEN!".

-DOOR AAN DE OVERGEBLEVEN ARBEIDERS WEERBAARHEID TE GEVEN IN DE LOONSONDERHANDELINGEN

-DOOR EEN ETHISCH VERANTWOORD EVENWICHT TE VINDEN TUSSEN DE RECHTEN (LEEFLOON) EN DE PLICHTEN (BIJDRAGEN TOT HET ALGEMEEN WELZIJN) VAN DE MENS EN BURGER.

De grote filosoof Heraclites wist reeds te zeggen dat er een evenwicht moet komen tussen de tegenovergestelden, en J.J. Rousseau en Durkheim beweerden reeds dat rechten altijd plichten met zich meebrengt, waar Rousseau zelfs sprak van zijn "dierbare burgerplichten" en waar S.Freud, met zijn lust en werkelijkheidsprincipes, goed wist dat een mens uit zijn solipsistisch en narcissistisch egotisme moet getrokken worden van een vals principe zoals: "De maatschappij moet alles doen voor mij, maar ik moet niets doen voor de maatschappij!". Er kunnen verschillende gevallen voorgesteld worden waar zulke ontsnappings-trukjes die mensen nooit ontvoogd en gelukkig gemaakt hebben!

-ZO TE ONTSNAPPEN AAN DE MONETARISTISCHE DIKTATUUR VAN DE ECB, VOORAL OPGEDRONGEN DOOR MW MERKEL EN EEN TROIKA, WAARONDER MW LAGARDE EN MR DIJSSELBLOEM.

- DAARDOOR WEER BLOED TE POMPEN IN HET MONETAIR SYSTEEM, OPDAT HIJ DE MENSEN ZOU VOEDEN, IN PLAATS VAN TE VERSTIKKEN IN PSEUDO EKONOMISCHE REGELS, UITGEVONDEN OM DE MACHTIGEN TE PLEZIEREN.

IN SAMENVATTING KUNNEN WE ZEGGEN DAT DIT VOORWAARDELIJK LEEFLOON NIET DE VIJAND IS VAN HET ONVOORWAARDELIJK BASISINKOMEN, MAAR DAT HET INTEGENDEEL ER EEN VOORVECHTER VAN IS DIE HET GEMAKKELIJKER AANVAARDBAAR MAAKT, EN BUDGETAIR EN IN PRINCIPE, MAAR DIE ONVERANTWOORDE ONVOORWAARDELIJKHEIDSPRINCIPE AFSCHAFT.

Door zo een vreedzame beschavings-evolutie te bevorderen zouden de landen die deze principes in voege brengen een toonbeeld kunnen zijn dat "menselijke vooruitgang nog altijd mogelijk is", op voorwaarde dat de die grondprincipes van menselijke waardigheid en beschermen van onze biotopen in het zicht te houden.

Wij vragen aan al de sociologen en kollegas anthropologen om dat gedachtengoed bekend te maken en zo mogelijk te promoten.

* Jean Philippe Cornélis

Dokter in de Anthropologie van de Wetenschappen en de Technieken aan de Universiteit van Paris-1-Panthéon-Sorbonne (2003)

Onder de titel :

Homo Pontifex et Pontifex Oppositorum:

Kreativiteit, Inbeeldingsvermogen en Heuristiek,

Voormalige vorser in de afdeling: Culture et Education des Adultes (TRAV/UCL), en heeft les gegeven in "Méthodologie de la Créativité dans la formation des adultes" aan de afdeling TRAV/UCL, en meegewerkt met de Creative Education Foundation en The Problem Solving Institute, in Buffalo, USA, voornamelijk gericht op het klimaatprobleem.

Onder toezicht van een tiental raadgevende universitaire kollegas organiseerd hij een Civieke Forum Creatopia in Anthropologie,

die deze jaren gefokuust is op de volgende onderwerpen:

De humaniserende Regulering of de zoektocht tegen menselijke hubris.

Welk progressisme en possibilisme voor de 21ste eeuw?

ESQUISSE D'UN TABLEAU DES PROGRES ET REGRES DE L'ESPRIT HUMAIN,
DE CONDORCET A AUJOURD'HUI.

Contact :

TEL : 00 32 10 86 05 62

GSM : 0487/ 47 57 53

MAIL : jeanphilippecornelis@gmail.com

WEB SITE (in heropbouw) : www.creatopia.eu en

Researchgate/jeanphilippecornelis, in Creative Commons